



# Uniforme spelregels e

Algemeen

[Pascal Philipsen]

**De nieuwe marktverordening Etikettering Diervoeders 767/2009 werd op 1 september van kracht. Dit Europese compromis moet leiden tot harmonisatie binnen de lidstaten, zodat een hoog niveau van voedselveiligheid wordt gewaarborgd. De uniforme spelregels zorgen ook voor eerlijke concurrentie binnen de Europese Unie. De diervoedersector krijgt één jaar de tijd voor de uitvoering.**

De nieuwe etiketteringswetgeving moet leiden tot harmonisatie binnen lidstaten.

De inkt is nog niet droog of de Nederlandse diervoedersector wordt via een bijeenkomst, georganiseerd door Productschap Diervoeders, voorgelicht over de nieuwe etiketteringswetgeving

uit Brussel. Volgens Eduard Deckers, beleidsmedewerker bij het ministerie van Landbouw, had het heel wat voeten in aarde om te komen tot wat er nu op tafel ligt. Nieuwe regelgeving rondom etikettering van voedermiddelen was noodzakelijk. Bestaande richtlijnen waren versnipperd, verouderd, breed interpreteerbaar en nationaal georiënteerd. Het is belangrijk dat de koper van een voedermiddel goed voorgelicht is via een etiket om een weloverwogen keuze te maken. Bovendien maken diervoeders deel uit van een gevoelige fase: het begin van de voedselketen. Eén van de doelstellingen van de nieuwe verordening (767/2009) is het waarborgen van een hoog niveau van volksgezondheidsbescherming. Nu deze spelregels uniform zijn bepaald in Europa, moet deze worden vertaald naar de lidstaten. Het ministerie, de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) en de diervoedersector hebben tot 1 september 2010 gelegenheid om de nieuwe verordening te implementeren.

#### Nog veel werk

De VWA voert als controlerende overheidsinstantie de regie over de naleving van de nieuwe verordening. De komende periode roept de VWA criteria in het leven die een objectieve beoordeling mogelijk maken. De VWA moet een weg vinden om eerlijke en efficiënte controle te waarborgen. De VWA komt ook in

actie wanneer een gebruiker van een voedermiddel (veehouder bij mengvoer en consument bij petfood) om een urgente reden, betreffende de gezondheid van mens, dier of milieu, de volledige receptuur eist van de fabrikant. Voor de rest wordt de privacy van de producent rondom recepturen niet geschonden; géén open declaratie. De receptuur hoeft namelijk niet vermeld te worden op het etiket, omdat anders het innovatieve karakter van de sector wordt aangetast. Rik Herbes, productmanager diervoeder bij VWA, wijst op de voor- en nadelen van de nieuwe marktverordening.

„De gedachte om te komen tot harmonisatie in Europa via deze verordening is prima. We zijn hierdoor van zeven richtlijnen en beschikkingen naar één verordening gegaan die op Europese schaal wordt geïmplementeerd. Het lijkt een versimpeling, maar door de vele compromisbesluiten van 27 lidstaten is het op sommige fronten nog moeilijk interpreteerbaar. Aan de andere kant laat het ruimte voor de markt om er inhoud aan te geven.”

Tot 2010 is het aftasten wat mogelijk is en is er nog veel werk te verrichten. Zo wordt momenteel gewerkt aan communautaire gedragcodes voor etikettering en een catalogus van voedermiddelen. De gedragscodes bevatten hoofdzakelijk voorschriften ten aanzien van de aanbestedingsvorm van etiketteringsgegevens. De catalogus is een hulpmiddel ter verbetering van de etikettering van voedermiddelen en mengvoeders. De catalogus vergemakkelijkt de uitwisseling van informatie over producteigenschappen en somt de voedermiddelen op niet-exclusieve wijze op. Bij het opstellen van beide is de bijdrage van diervoederbedrijven wenselijk.

#### Claims

Een bepaling in de verordening Etikettering Diervoeders gaat over



# s etikettering

## Europese verordening Etikettering Diervoeders

claims. Deze moeten wetenschappelijk worden onderbouwd. Dit geldt ook voor claims die worden vermeld in reclame-uitingen. De VWA zal ook advertenties op internet en in agrarische vaktijdschriften op claims toetsen. Op het ogenblik is nog niet duidelijk hoe die onderbouwing eruit moet zien.

De impact van de Europese verordening op producenten van additieven, premixen, voormengsels, mengvoer, anorganische stoffen en petfood is groot. Ook voor handelaren in natte bijproducten is een en ander niet zonder gevolgen. Het zal de meeste consequenties hebben voor de petfood-industrie, omdat zij de grootste voorraad en het grootste assortiment hebben van voorgedrukte verpakkingen en labels. John Williams van de Nederlandse Voedingsindustrie Gezelschapsdieren (NVG) pleit daarom voor een verlenging van de overgangperiode van 12 naar 36 maanden. Verder geeft hij aan, dat de vastgestelde toleranties inclusief de technische en analyse-afwijkingen een probleem vormen voor 'nat' petfood in blik.

Er hangt de diervoedersector een lastenverzwaring boven het hoofd bij naleving van de nieuwe regels. Coen van Wagenberg van LEI Wageningen-UR raamt de omschakelkosten door met name het fysiek wijzigen van het etiket op 33 miljoen euro, waarvan 90 procent voor rekening komt van de petfoodsector. De jaarlijkse 'onderhoudskosten', waaronder wetenschappelijke proeven, zijn beduidend lager.

### Knelpunten

Juridisch taalgebruik, gebrek aan eenduidigheid, hulp bij het opstellen van een nieuw etiket tot aan het verzoek tot derogatie (toestemming van de EU om af te wijken van de regelgeving) bij vochtrijke diervoeders, is een greep uit de knelpunten. Het is een goede zaak om één verordening te hebben die van toepassing is op alle labels in alle



Europese landen, maar volgens een aantal belangenbehartigers is de strijd nog niet helemaal gestreden. De vertaalslag naar de Nederlandse situatie moet niet anders dan in Duitsland of Tsjechië, maar op een aantal vlakken stuit men op weerstand. „Een etiket met vaste waarden is lastig voor ons als leverancier van vochtrijke diervoeders”, aldus Derk van Manen, hoofd kwaliteit en onderzoek bij Duynie. „Suikerrijke grondstoffen zijn 'levende producten' en fermenteren waarbij het zetmeel/suikergehalte afneemt en het melkzuurgehalte toeneemt. Het is ondoenlijk om op een etiket of afleverbon vaste waarden te vermelden.”

Bijproducten uit de levensmiddelenindustrie, zoals aardappelstoomschillen, bierbostel en tarwezetmeel, worden rechtstreeks van producent naar afnemer vervoerd. Het kost de nodige inspanningen om extra administratieve handelingen ingepast te krijgen in dit transportproces. Van Manen merkt tevens op dat de verordening vraagt het vochtgehalte te vermelden, terwijl het drogestofgehalte juist gangbaar is. Ymte Yntema, manager KAMV Agrifirm, pleit voor een verduidelijking van de

verordening door het opstellen van heldere richtlijnen door bijvoorbeeld branche-organisaties.

Peter Fidler van Trouw Nutrition International gaf aan de hand van voorbeelden van etiketten uitleg over interpretatie van de regels. „Veel is duidelijk en er zitten zeker een aantal vrijheden in.” Het meeste van de inhoud is verplicht, maar de hoedanigheid van de vermelding van een aantal categorieën toevoegingsmiddelen is facultatief. De lay-out ofwel het ontwerp met of zonder afbeeldingen van dieren op het etiket, is en blijft het product van een creatief proces binnen de muren van de producent. ■

De diervoedersector krijgt één jaar de tijd voor uitvoering van de nieuwe marktverordening.

### Afnemer

Volgens Henk Boelrijk (LTO-Nederland) zit de veehouder niet te wachten op een nieuwe marktverordening Etikettering Diervoeders. „Toch hebben ze er ook weer baat bij. De Nederlandse veehouder wil goed en goedkoop voer, vermindering van administratieve handelingen, innovatie en duurzaamheid, en een objectief en toonaangevend systeem van voederwaardewaardering en voederbehoefte.”